

Lovtidende A

2021

Udgivet den 29. december 2021

28. december 2021.

Nr. 2620.

Lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service

(Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

§ 1

I lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 1377 af 21. september 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 2, ændres »stk. 3 og 4« til: »stk. 3, 4 og 6«.

2. I § 2, stk. 3, nr. 1-5, ændres »aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser« til: »driftsaftale med tilbuddet, jf. dog stk. 6«.

3. I § 2, stk. 3, indsættes som nr. 6:

»6) Private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, jf. § 2 a, stk. 1, hører under socialtilsynet i den region, hvor koncernen eller den koncernlignende konstruktion har sin hovedadresse. Koncerner har hovedadresse, hvor moderselskabet har hjemsted, jf. selskabslovens § 5, nr. 13. Koncernlignende konstruktioner har hovedadresse, hvor det tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, der først har søgt om godkendelse, jf. § 5, har adresse.«

4. § 2, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Hvis et tilbud eller en plejefamilie, jf. § 4, stk. 1, skifter adresse eller en koncern eller koncernlignende konstruktion skifter hovedadresse og dette medfører, at tilbuddet, plejefamilien eller tilbud, der indgår i koncernen eller den koncernlignende konstruktion, bliver underlagt driftsorienteret tilsyn af et andet socialtilsyn, vil tilbuddet, plejefamilien eller tilbud, der indgår i koncernen eller den koncernlignende konstruktion, fortsat høre under det socialtilsyn, som det hidtil har været underlagt, jf. stk. 2, 3 eller 6, i 1 år fra det tidspunkt, hvor oplysningen om adresseændringen er tilgængelig for socialtilsynet.«

5. I § 2 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Social- og ældreministeren kan fastsætte regler om hel eller delvis fravigelse af stk. 2 og 3 og om ansvaret for varetagelsen af særlige opgaver.«

6. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Socialtilsynet, jf. § 2, stk. 3, nr. 6, træffer afgørelse om, hvorvidt private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, indgår i koncernlignende konstruktioner. Der er tale om en koncernlignende konstruktion, hvis

- 1) der ikke er tale om en koncern i selskabsretlig forstand,
- 2) der mellem et eller flere private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, eller andre virksomheder sker en kontinuerlig og ikke ubetydelig samhandel, herunder køb, salg, leje og udleje af varer, ydelser, aktiver, fast ejendom m.v., og
- 3) der er en eller flere fysiske personer, der ejer eller på anden måde har økonomisk og driftsmæssig bestemmende indflydelse på tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2, eller der er sammenfald i bestyrelses-, leder- eller ejerkreds i tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2, herunder sammenfald ved nærtstående.

Stk. 2. Private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal give socialtilsynet de nødvendige oplysninger til brug for socialtilsynets vurdering af, om et tilbud indgår i en koncernlignende konstruktion, jf. stk. 1.«

7. I § 5, stk. 1 og 7, ændres »§§ 6 og 12-18« til: »§§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.«

8. I § 5 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Godkendelse efter stk. 1 af tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal som minimum omfatte

- 1) tilbuddets adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) målgruppe,
- 4) tilbudstype og
- 5) tilbuddets ydelser.

Stk. 3. Godkendelse efter stk. 1 af plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, skal som minimum omfatte

- 1) plejefamiliens adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) plejefamilietype og
- 4) plejefamiliens ydelser.«

Stk. 2-6 bliver herefter til stk. 4-8.

9. I § 5, stk. 4, der bliver stk. 6, ændres »ikkegodkendte tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3« til: »tilbud og plejefamilier, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, som ikke er godkendt af socialtilsynet«, og som 2. pkt. indsættes: »Afgørelsen træffes på baggrund af en ansøgning fra den visiterende eller anbringende kommunalbestyrelse.«

10. § 5, stk. 5, der bliver stk. 7, affattes således:

»Stk. 7. Socialtilsynet kan i forbindelse med godkendelser efter stk. 1, 8 og 9 fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for at bevare godkendelsen. Socialtilsynet kan knytte frister til opfyldelsen af vilkår.«

11. § 5, stk. 6, der bliver stk. 8, affattes således:

»Stk. 8. Socialtilsynet kan efter anmodning fra tilbuddet eller plejefamilien træffe afgørelse om, at den meddelte godkendelse og de meddelte vilkår for godkendelsen, jf. stk. 1 og 7, kan fraviges på nærmere bestemte betingelser eller inden for en nærmere bestemt periode. En afgørelse om fravigelse af godkendelse forudsætter ikke, at der forinden har været ansøgt om en væsentlig ændring af tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse, jf. stk. 9. Afgørelsen om fravigelse, jf. 1. pkt., bortfalder, når betingelserne ikke længere er opfyldt eller den fastsatte periode er udløbet.«

12. I § 5 indsættes efter stk. 6, der bliver stk. 8, som nyt stykke:

»Stk. 9. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om ændring af et tilbuds godkendelse, jf. stk. 1, når der er sket væsentlige ændringer i forhold til tilbuddets eksisterende godkendelse eller efter ansøgning fra tilbuddet.«

Stk. 7-9 bliver herefter stk. 10-12.

13. I § 5, stk. 7, der bliver stk. 10, ændres »kan træffe« til: »træffer«.

14. I § 5, stk. 8, der bliver stk. 11, indsættes som 2. pkt.:

»Godkendelsen bortfalder endvidere, hvis tilbuddet eller plejefamilien anmoder socialtilsynet herom.«

15. I § 5, stk. 9, der bliver stk. 12, ændres »stk. 4« til: »stk. 6«.

16. Efter § 5 a indsættes:

»Vurdering af kvaliteten«.

17. I § 6, stk. 2, nr. 5 og 7, ændres »stk. 4« til: »stk. 3«.

18. § 6, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

19. § 7, stk. 1, 2. og 3. pkt., ophæves.

20. I § 7 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Socialtilsynet skal føre kontrol med forholdene i tilbuddet og indgå i dialog med tilbuddet. Dialogen skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddet. Dialog skal indgå som led i det løbende driftsorienterede tilsyn, og i forbindelse med at der træffes afgørelser.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

21. I § 7, stk. 2, nr. 2, der bliver stk. 3, nr. 2, ændres »stk. 4,« til: »stk. 5,«.

22. § 7, stk. 2, nr. 4, der bliver stk. 3, nr. 4, affattes således:

»4) indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, fra de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1.«.

23. I § 7, stk. 2, nr. 5, der bliver stk. 3, nr. 5, ændres »nr. 6« til: »nr. 7«.

24. I § 7 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 4, som nyt stykke:

»Stk. 5. Socialtilsynet udarbejder en tilsynsrapport efter hvert gennemført tilsyn.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

25. § 8, stk. 1, affattes således:

»Socialtilsynet træffer afgørelse om skærpet tilsyn, hvis konkrete forhold i et tilbud skaber bekymring for tilbuddets kvalitet, eller hvis socialtilsynet ud fra en samlet vurdering af tilbuddet, jf. § 6, finder, at tilbuddet ikke længere har den fornødne kvalitet. Afgørelse om skærpet tilsyn træffes for en periode på højst 6 måneder ad gangen og oplyses på Tilbudsportalen.«

26. I § 8, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

»Fristen kan under særlige omstændigheder forlænges efter anmodning fra tilbuddet.«

27. I § 9, stk. 1, 2. pkt., ændres »årligt« til: »hvert andet år«.

28. § 10, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Hvis socialtilsynet bliver opmærksom på bekymrende forhold på et behandlingssted, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, skal socialtilsynet underrette de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1.«

29. I § 10 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Hvis socialtilsynet får oplysninger om bekymrende forhold i et tilbud, jf. § 4, stk. 1, som er nødvendige og relevante af hensyn til udførelse af en opgave, som henhører under en anden offentlig myndighed, skal socialtilsynet uden unødigt ophold videregive oplysningerne til denne anden myndighed, herunder oplysninger om, hvorvidt socialtilsynet har taget tilsynsmæssige skridt.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

30. § 10, stk. 3, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Hvis socialtilsynet bliver opmærksom på uhenigtsmæssige forhold i forhold til den enkelte borger, der relaterer sig til den enkelte kommunes ansvar efter lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, kan socialtilsynet orientere den pågældende kommune herom.«

31. § 11, stk. 1, affattes således:

»Socialtilsynet skal i hver region have en whistleblower-ordning, hvortil et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet. Socialtilsynet skal oplyse beboere, ansatte m.fl. i det enkelte tilbud om muligheden for at rette henvendelse til socialtilsynet efter 1. pkt.«

32. I § 11 indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Socialtilsynet kan uden samtykke fra den, der har henvendt sig, jf. stk. 1, videregive henvendelsens indhold til en anden offentlig myndighed, hvis indholdet er relevant og nødvendigt for den anden myndigheds opgavevaretagelse.«

33. Efter § 11 indsættes i kapitel 2:*»Økonomisk tilsyn*

§ 11 a. Ved vurderingen af, om et tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 7, skal socialtilsynet tage stilling til følgende forhold:

- 1) Om tilbuddet er økonomisk bæredygtigt.
- 2) Om tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og i forhold til tilbuddets målgruppe.
- 3) Om der er gennemsigtighed i tilbuddets økonomi.

Stk. 2. Som led i vurderingen efter stk. 1 skal socialtilsynet sikre sig følgende:

- 1) At revisor ikke har anført forbehold eller væsentlige supplerende oplysninger til årsregnskabet.
- 2) At der ifølge tilbuddets årsbudget er et rimeligt forhold mellem den forventede omsætning og omkostningerne.
- 3) At tilbuddets årsbudget afspejler tilbuddets målgruppe og metoder og tilbuddets planer for faglig udvikling og større ændringer.
- 4) At det private tilbuds soliditetsgrad er rimelig set i forhold til tilbuddets alder og specialiseringsgrad.

Stk. 3. Socialtilsynet skal som led i vurderingen af, om et privat tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. stk. 1 og 2, vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen. Denne vurdering skal offentliggøres på Tilbudsportalen.

Stk. 4. Socialtilsynet skal i sin vurdering af, om et tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 7, tage udgangspunkt i de oplysninger, der fremgår af de økonomiske nøgletal, jf. § 12, stk. 5, årsbudgettet, jf. § 16, det private tilbuds årsregnskab, jf. § 17, og revisionspåtegningen, jf. § 18. Hvis disse oplysninger vurderes ikke at være tilstrækkelige, kan socialtilsynet efter en konkret vurdering indhente supplerende oplysninger hos tilbuddet, driftsherren og revisor.

Stk. 5. Hvis socialtilsynet i forbindelse med sin stillingtagen efter stk. 1, nr. 2, vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenholdt med tilbuddets kvalitet, skal socialtilsynet bemærke dette i tilsynsrapporten, jf. § 7, stk. 5, og på Tilbudsportalen, jf. § 22, stk. 2.

§ 11 b. Socialtilsynet godkender tilbuddets årsbudget, jf. § 16, stk. 1, som led i godkendelsen af tilbuddet, jf. § 5, stk.

1, og det driftsorienterede tilsyn, jf. § 7, stk. 1, hvis følgende forhold er opfyldt:

- 1) Årsbudgettet sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer.
- 2) Årsbudgettet indeholder ikke udgifter uvedkommende for tilbuddets virksomhed.
- 3) Årsbudgettet giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

Stk. 2. Som led i godkendelsen af årsbudgettet skal socialtilsynet påse følgende forhold:

- 1) At udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen).
- 2) At vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejds omfang.
- 3) At goodwill ikke medregnes.
- 4) At transaktioner mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår, i overensstemmelse med hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter.

Stk. 3. Socialtilsynet kan til brug for vurderingen af, om tilbuddets udgifter til leje af den faste ejendom, jf. stk. 2, nr. 1, overstiger markedslejen, indhente uafhængige valuarvurderinger, som betales af tilbuddet.

Stk. 4. Socialtilsynet godkender tilbuddets årsbudget i sin helhed og kan afvise at godkende årsbudgettet, med henvisning til at årsbudgettet på baggrund af enkelte poster ikke opfylder kravene i stk. 1.

§ 11 c. Ved vurderingen af, om de plejefamilier, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1, har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 7, skal socialtilsynet foretage en overordnet vurdering af, om plejefamiliens økonomi giver grundlag for en stabil anbringelse.«

34. I § 12, stk. 1, indsættes efter »Tilbud«: »og plejefamilier, jf. § 4, stk. 1«, og efter »godkendelse« indsættes: »eller er godkendt«.

35. I § 12, stk. 2, indsættes efter »tilbud«: »og plejefamilier«.

36. I § 12, stk. 2, nr. 1, indsættes efter »egen drift«: »straks«, og », der lå til grund for godkendelsen, jf. § 5, stk. 1« ændres til: »til godkendelsen, jf. § 5, stk. 2 og 3«.

37. § 12, stk. 2, nr. 3, affattes således:

»3) efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, har borgere, som modtager behandling på behandlingsstedet,«.

38. I § 12, stk. 2, nr. 4, ændres »tilsyn.« til: »tilsyn,«.

39. I § 12, stk. 2, indsættes som nr. 5 og 6: